

2η Εργαστηριακή Άσκηση.

Παράδοση: Θα γράψετε μια αναφορά σε στην οποία θα υπάρχουν οι απαντήσεις στα ερωτήματα και σχολιασμός των αποτελεσμάτων. Η παράδοση της άσκησης θα γίνει μέχρι την Τετάρτη 4/4. Θα στείλετε με email ένα αρχείο της μορφής ΕΠΩΝΥΜΟ-ΑΜ.tgz στο οποίο θα περιέχεται η αναφορά σε μορφή pdf καθώς και ο κώδικας. Στην αναφορά θα αναγράφονται τα στοιχεία σας: ονοματεπώνυμο, ΑΜ.

Θεωρούμε σε αυτή την εργαστηριακή άσκηση το ίδιο πρόβλημα και την ίδια γεωμετρία με αυτό της εργαστηριακής άσκησης 1. Υποθέτουμε ότι $\Omega \subset \mathbb{R}^2$ είναι μία ανοικτή, φραγμένη περιοχή με ομαλό σύνορο $\Gamma = \partial\Omega$, $g \in L^2(\Omega)$, $k \in L^\infty(\Omega)$, και υπάρχει $\alpha > 0$ τέτοιο ώστε

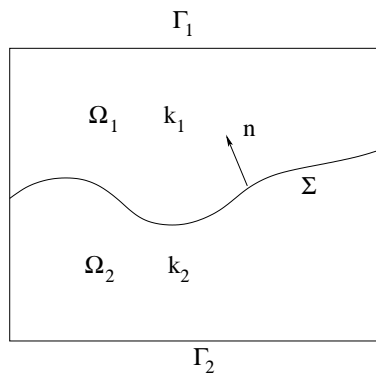
$$k(x) \geq \alpha, \quad \forall x \in \Omega \quad (1)$$

1. Θέλουμε να βρούμε την θερμοκρασία u σε ένα υλικό με θερμική αγωγιμότητα $k(x)$,

$$\begin{cases} -\operatorname{div}(k(x)\nabla u(x)) = g(x) & \text{στο } \Omega \\ u = 0 & \text{στο } \Gamma \end{cases} \quad (2)$$

και θεωρούμε ότι η περιοχή Ω χωρίζεται σε δύο υπο-περιοχές $\Omega = \Omega_1 \cup \Omega_2$, και ότι η θερμική αγωγιμότητα είναι σταθερή σε κάθε περιοχή

$$k(x) = \begin{cases} k_1 & \text{στην } \Omega_1 \\ k_2 & \text{στην } \Omega_2 \end{cases} \quad (3)$$

Σχήμα 1: Η περιοχή $\Omega = \Omega_1 \cup \Omega_2$

(α') Γράψτε την μεταβολική μορφή του προβλήματος (2)

$$a(u, v) = L(v), \quad \forall v \in V \quad (4)$$

(β') Θέλουμε να λύσουμε το πρόβλημα ιδιοτιμών : Βρείτε $\lambda \in \mathbb{C}$ και $u \in V$, $u \neq 0$ τέτοια ώστε,

$$a(u, v) = \lambda(u, v) \quad \forall v \in V \quad (5)$$

Τι μπορείτε να πείτε για αυτό το πρόβλημα? Υποθέτουμε ότι

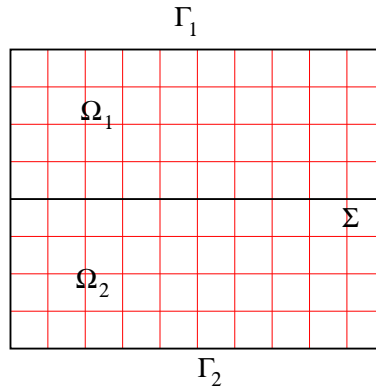
$$k_m \leq k(x) \leq k_M, \quad \forall x \in \Omega$$

Χρησιμοποιώντας την αρχή του Min-Max, δώστε άνω και κάτω φράγμα για τις ιδιοτιμές του προβλήματος.

Συμβολίζουμε με Σ το σύνορο μεταξύ Ω_1 και Ω_2 , $\Sigma = \bar{\Omega}_1 \cap \bar{\Omega}_2$, $\Gamma_j = \Gamma \cap \partial\Omega_j$, $j = 1, 2$. Υποθέτουμε ότι $\Omega = [-1, 1]^2$ και θεωρούμε ότι $\Sigma = [-1, 1] \times \{y = 0\}$, $\Omega_1 = \Omega \cap \{y > 0\}$ και $\Omega_2 = \Omega \cap \{y < 0\}$.

Όπως στην άσκηση 2, προσεγγίζουμε το πρόβλημα (4) χρησιμοποιώντας πεπερασμένα στοιχεία Q^1 . Φτιάξτε μια διακριτοποίηση της περιοχής Ω χρησιμοποιώντας τετράγωνα πλευράς h , $\Omega = \cup_{l=1}^{N_{el}} T_l$. Έστω N_{el} ο ολικός αριθμός πεπερασμένων στοιχείων, $(M_i)_{i=1..N_s}$ τα σημεία της διακριτοποίησης (οι κορυφές των τετραγώνων) όπου N_s είναι ο ολικός αριθμός των σημείων. Έχουμε $N_s = N_i + N_d$, με N_i τα εσωτερικά σημεία (που δεν ανοικούν στο σύνορο $\Gamma = \Gamma_1 \cup \Gamma_2$) και N_d τα σημεία που ανήκουν στο σύνορο Γ με την συνοριακή συνθήκη Dirichlet.

(α') Κατασκευάστε ένα πλέγμα της περιοχής Ω , έτσι ώστε η διεπιφάνεια Σ να συμπίπτει με τις πλευρές των τετραγώνων (βλ. σχήμα 2).

Σχήμα 2: Παράδειγμα διακριτοποίησης

Θα πρέπει να ορίσετε :

- (i) N_{el}, N_i, N_d, N_s
- (ii) $coord(m, i)$, η i συντεταγμένη του σημείου m ($1 \leq m \leq N_s, 1 \leq i \leq 2$).
- (iii) $lg(l, i)$ ο ολικός αριθμός του σημείου i που ανήκει στο l στοιχείο ($1 \leq l \leq N_{el}, 1 \leq i \leq 4$).

(ι) $ref(l)$ ένας δείκτης του στοιχείου l τέτοιος ώστε,

$$ref(l) = \begin{cases} 1 & \text{αν } T_l \subset \Omega_1 \\ 2 & \text{αν } T_l \subset \Omega_2 \end{cases}$$

Έστω V_h ,

$$V_h = \{v \in C^0(\bar{\Omega}), v|_{T_l} \in Q^1(T_l), \forall T_l, \}$$

και $(w_J)_{J=1, N_s}$, οι ολικές συναρτήσης βάσης,

$$w_J(M_I) = \delta_{IJ} \quad 1 \leq I, J \leq N_s$$

Η προσεγγιστική λύση του προβλήματος γράφεται σύμφωνα με την μέθοδο της παρεμβολής

$$u_h(x) = \sum_{J=1}^{N_s} u_J w_J(x)$$

(β') Δείξτε ότι το διακριτό πρόβλημα ιδιοτιμών γράφεται : Βρείτε λ_h και $U = \{u_J\}_{J=1}^{N_s}$,

$$KU = \lambda_h MU \quad (6)$$

όπου M είναι ο πίνακας μάζας. M είναι συμμετρικός και θετικά ορισμένος άρα έχουμε $M = L_M L_M^t$ όπου L_M κάτω τριγωνικός αντιστρέψιμος πίνακας. Δείξτε ότι σε αυτή την περίπτωση το πρόβλημα (6) είναι ισοδύναμο με το να βρεθούν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδανύσματα του πίνακα $B = L_M^{-1} K L_M^{-t}$.

(γ') Γράψτε ένα πρόγραμμα που υπολογίζει την λύση του (6). Για να τεστάρετε τον κώδικα σας οι λύσεις του συνεχούς προβλήματος για $k = \text{σταθερά}$ είναι,

$$\lambda_{m,p} = k \left(\left(\frac{m\pi}{2} \right)^2 + \left(\frac{p\pi}{2} \right)^2 \right), \quad m = 1, 2, \dots, \quad p = 1, 2, \dots,$$

$$u_{m,p} = \sin \left(\frac{m\pi}{2}(x+1) \right) \sin \left(\frac{p\pi}{2}(y+1) \right), \quad m = 1, 2, \dots, \quad p = 1, 2, \dots$$

2. Τώρα ενδιαφερόμαστε να βρούμε τις αρμονικές λύσεις της κυματικής εξίσωσης που αντιστοιχούν σε δεδομένη κυκλική συχνότητα ω :

$$\begin{cases} -div(k(x)\nabla u(x)) - \omega^2 u = g(x) & \text{στην } \Omega \\ u = 0 & \text{στο } \Gamma \end{cases} \quad (7)$$

(α') Γράψτε την μεταβολική μορφή του προβλήματος (7). Χρησιμοποιώντας την εναλλακτική του Fredholm, γράψτε υπό ποιες συνθήκες το πρόβλημα έχει μοναδική λύση.

- (β') Χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα που γράψατε βρείτε τις ιδιοτιμές του προβλήματος (6) για την γεωμετρία του σχήματος 2 και για τις τιμές :

$$(k_1, k_2) = (1, 1), (1, 2), (1, 10), (2, 1), (10, 1)$$

- (γ') Θεωρούμε ότι το πρόβλημα έχει μοναδική λύση. Δείξτε ότι η επίλυση του προβλήματος (7) με πεπερασμένα στοιχεία Q^1 αντιστοιχεί στο να βρεθεί η λύση U του γραμμικού προβλήματος :

$$(K - \omega^2 M)U = M[g] \quad (8)$$

όπου $[g] = (g(M_I))_{I=1, N_i}$.

- (δ') Γράψτε ένα πρόγραμμα επίλυσης του (8).

- (ε') Τρέξτε το πρόγραμμα επίλυσης με g

$$g(x, y) = g(r) = \left(1 - \frac{r^2}{a^2}\right)^3 1_{B_a} \quad (9)$$

όπου r είναι η απόσταση του σημείου (x, y) από το σημείο $(x_s, y_s) = (0, 1/2)$
 $r = \sqrt{(x - x_s)^2 + (y - y_s)^2}$, $a = 5h$ και 1_{B_a} είναι η συνάρτηση που παίρνει τιμή 1 στο εσωτερικό του δίσκου με ακτίνα a και 0 στο εξωτερικό του. Για τις τιμές

$$(k_1, k_2) = (1, 1), (1, 2), (1, 10), (2, 1), (10, 1)$$

και για διαφορετικές τιμές της συχνότητας $f = \frac{\omega}{2\pi}$. Το μήκος κύματος ορίζεται σε κάθε περιοχή Ω_j , $j = 1, 2$

$$\lambda_j = \frac{2\pi\sqrt{k_j}}{\omega} = \frac{\sqrt{k_j}}{f} \quad (10)$$

Για να βρούμε μια καλή προσέγγιση της λύσης πρέπει να χρησιμοποιήσουμε ένα πλέγμα με αρκετά σημεία ανά μήκος κύματος. Στην πράξη, θεωρούμε $NPWL$ των αριθμό σημείων ανά μήκος κύματος και υπολογίζουμε το βήμα του πλέγματος από (για δεδομένη συχνότητα)

$$h \leq \frac{\sqrt{k_m}}{f(NPWL - 1)}$$

όπου $k_m = \min k_1, k_2$.

- (Ϝ') Πέρνοντας διαφορετικές τιμές του $NPWL$ (5, 10, 15 και 20) μελετήστε την επιροή του στην ποιότητα των αποτελεσμάτων.
 (ζ') Τι γίνεται όταν αυξάνεται η συχνότητα ;
 (η') Τι γίνεται όταν η συχνότητα είναι κοντά σε μία ιδιοτιμή του προβλήματος (6) ($\omega^2 = \lambda_h$);

3. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ** Και σε αυτή την άσκηση όπως και στην προηγούμενη μπορείτε να θεωρίσετε τριγωνοποίηση της περιοχής Ω και αντί για πεπερασμένα στοιχεία Q_1 να χρησιμοποιήσετε πεπερασμένα στοιχεία P_1 .